

gran avantatge d'obtenir moltes més dades, a voltes interessantíssimes, de fer-se més càrrec de la situació en què es trobava el menor, i finalment de conèixer millor la capacitat de l'agent que porta a cap l'esmentada informació.

L'esmentada informació té, com hem indicat abans, una importància txtraordinària perquè ella ens aporta les dades imprescindibles per a fer-nos càrrec de la conducta del menor. La conducta d'aquest depèn de dos factors. Depèn de les causes que en podriem dir internes, endògenes, personalitat innata, genotipus, en una paraula, de l'herència per una part; i per altra banda de les causes externes exògenes, personalitat adquirida, paratipus, en una paraula, del mitjà, de l'ambient.

I no val a dir, rotundament com Rosseau, que el noi neix bo i que l'ambient el corromp, ni acceptar les idees de Mandsley (gairebé deixant-ho tot a l'atzar) ni menys admetre la fatalitat de l'herència preconitzada per l'escola de Lombroso.

Entenem nosaltres que si el factor herència té una extraordinària importància, l'ambient, el mitjà, el factor educatiu el sobrepassa de molt encara en aquesta importància.

A propòsit d'això resumirem en dues paraules unes pàgines que foren objectiu d'una conferència nostra al «Foment del Treball nacional», la qual publicà la «Lliga de la Lluita contra la mortalitat infantil (»L'educació del nen dintre la família). L'escola antropològica italiana—dèiem—arribà a negar que l'educació servis per a gran cosa, fonamentant-se en l'herència; l'educador sols extendria un vel sobre el bo o el mal fons del nen, però, en realitat, les qualitats i els defectes heretats no es canviarien; aquestes manifestacions es fonamentaven en estudis biològics incomplets. Que l'herència és un factor de real importància no es pot pas negar sota cap ordre (físic, psicologia, patologia, psíquic). Exemples: Família dels Borbons, llavis dels Habsburgs, famílies de degenerats, de ballarins, de naturalistes (Darwin), de músics (Bach), de pintors (Van de Velde), d'enanos, afectes gairebé tots